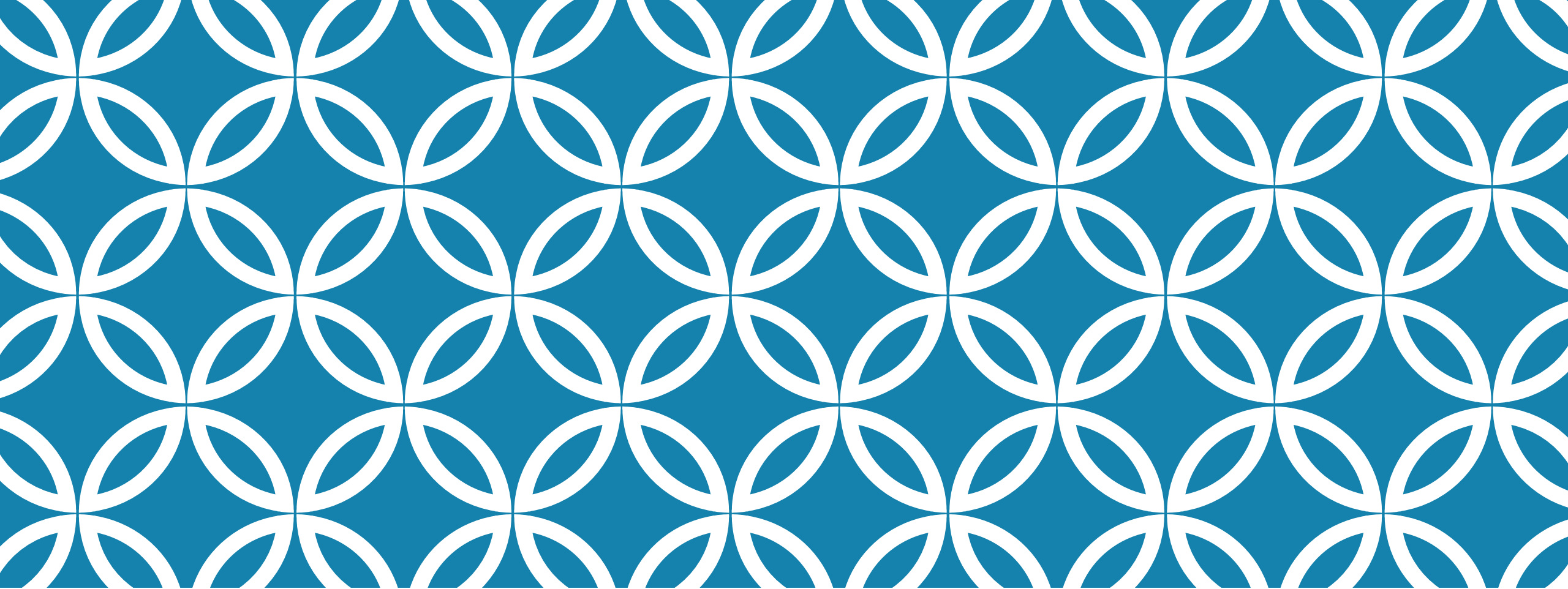

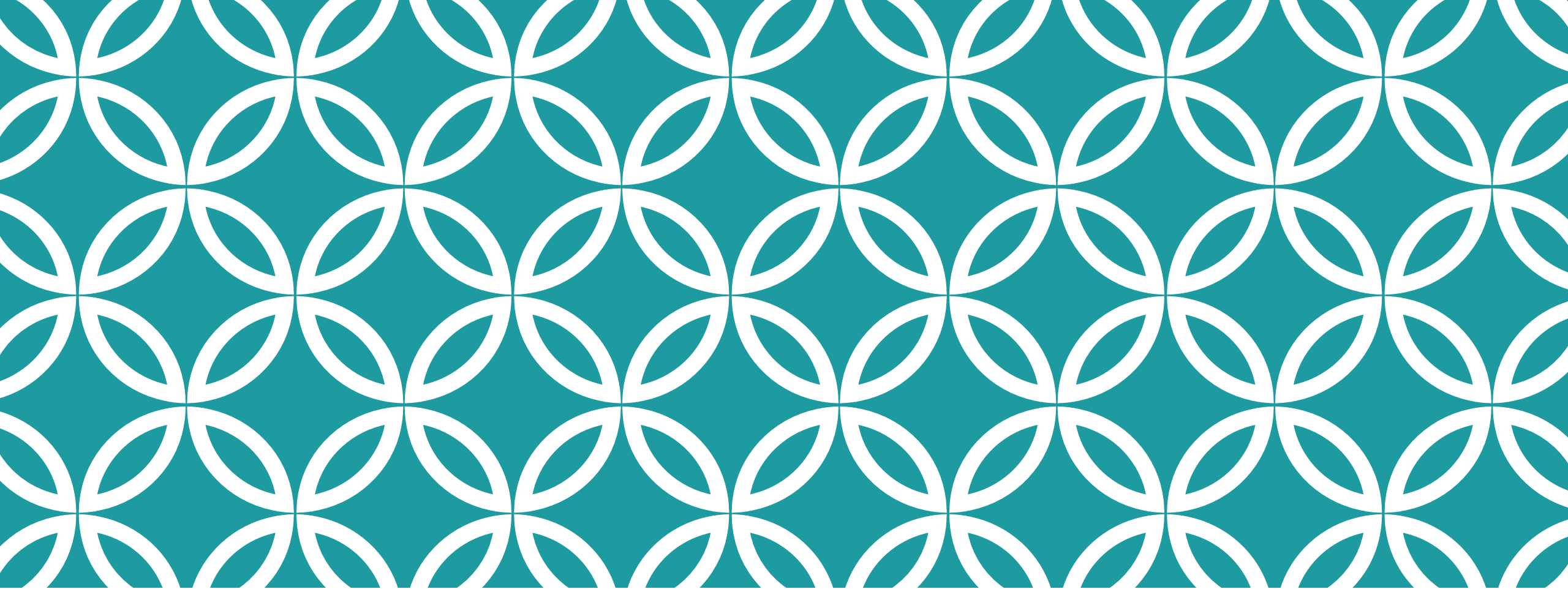

**EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO**

2024/2025

STRUKTURA RAPORTU EWALUACYJNEGO

- I. Opis procedury ewaluacyjnej
- II. Analiza ankiet ewaluacyjnych- uczniowie
- III. Analiza ankiet ewaluacyjnych- rodzice
- IV. Analiza ankiet ewaluacyjnych- nauczyciele
- V. Wnioski i rekomendacje
- VI. Bibliografia

PROCEDURA EWALUACYJNA

PROCEDURA EWALUACYJNA 1/3

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego została opracowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą 12 kroków (Poleszak, Gaś, 2017):

I. **Określenie celu ewaluacji**- wybrano jako cel **ewaluacja wyników**- czyli analiza skutków podjętych inicjatyw, wynikających z przeprowadzonych działań wychowawczych i profilaktycznych

II. **Określenie głównych realizatorów i odbiorców działań ewaluacyjnych**

—**realizator: Zespół wychowawczo- profilaktyczny,**

— **odbiorca:** (ten kto „wykorzysta wyniki ewaluacji do modyfikacji programu”)

również **Zespół wychowawczo- profilaktyczny** oraz **Rada Rodziców**

III/IV. **Określenie wskaźników ewaluacyjnych/Określenie pytań ewaluacyjnych-**
skonstruowana ankieta ewaluacyjna oparta o wrześniowe badanie diagnostyczne

PROCEDURA EWALUACYJNA 2/3

V. Określenie źródeł informacji ewaluacyjnych

- pierwsze źródło: osoby związane z działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi- **Zespół wychowawczo- profilaktyczny, nauczyciele, uczniowie, rodzice,**
- drugie źródło: dokumentacja- **podsumowanie z działań wychowawcy, notatki ze spotkań z rodzicami, protokoły ze spotkań zespołów klasowych, dokumentacja PPP i inne,**
- trzecie źródło- zewnętrzni, niezależni obserwatorzy- **konsultacje bieżące z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, kuratorami**

VI. Określenie procedury ewaluacyjnej: wybrana procedura **PRE-POST** (badania dwukrotne, przed i po zrealizowaniu określonych działań w obrębie tej samej populacji) Ankieta ewaluacyjna dla rodziców i uczniów jest zbliżona formą do diagnostycznej z czerwca 2023 i 2024.

VII. : Dobór metod i narzędzi ewaluacyjnych- wybrano: **obserwacje, metody papier/ołówek (ankiety online), analiza dokumentacji**

PROCEDURA EWALUACYJNA 3/3

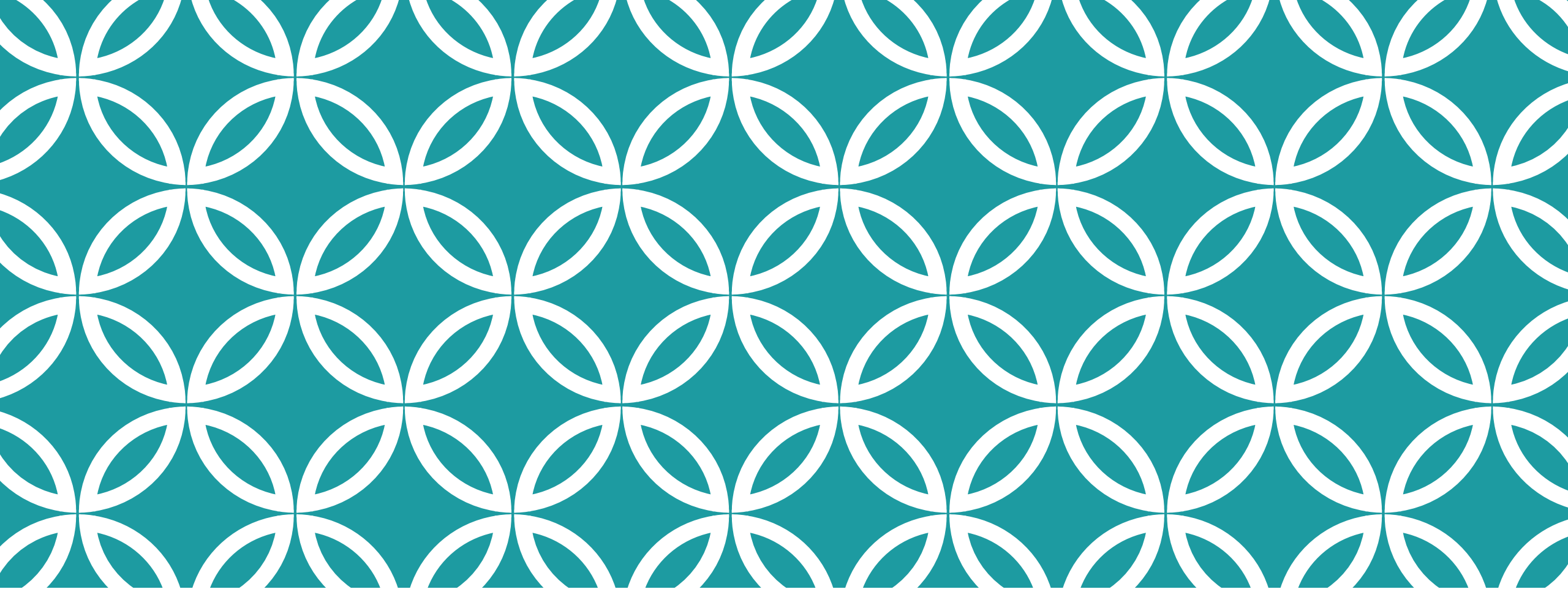
VIII. Gromadzenie danych ewaluacyjnych (badanie)- 3 wyznaczniki:

- osoba zbierająca dane: **przewodniczący zespołu wychowawczo-profilaktycznego,**
- sposób gromadzenia informacji: **badania o charakterze indywidualnym,** zapewniające bardziej rzetelne informacje
- gwarancja poufności gromadzonych danych- **pełna anonimowość ankiet, przeprowadzanie badania online**

IX. Analiza zgromadzonych danych ewaluacyjnych- **analizy opisowe, miary statystycznej istotności różnic międzygrupowych**

X./XI. Interpretacja otrzymanych wyników/Konfrontacja zamierzonych celów wychowawczych i profilaktycznych z osiągnięciami w tych wymiarach- **wnioski i rekomendacje na podstawie ewaluacji**

XII. Modyfikacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły- **wrzesień 2025, nowy program**

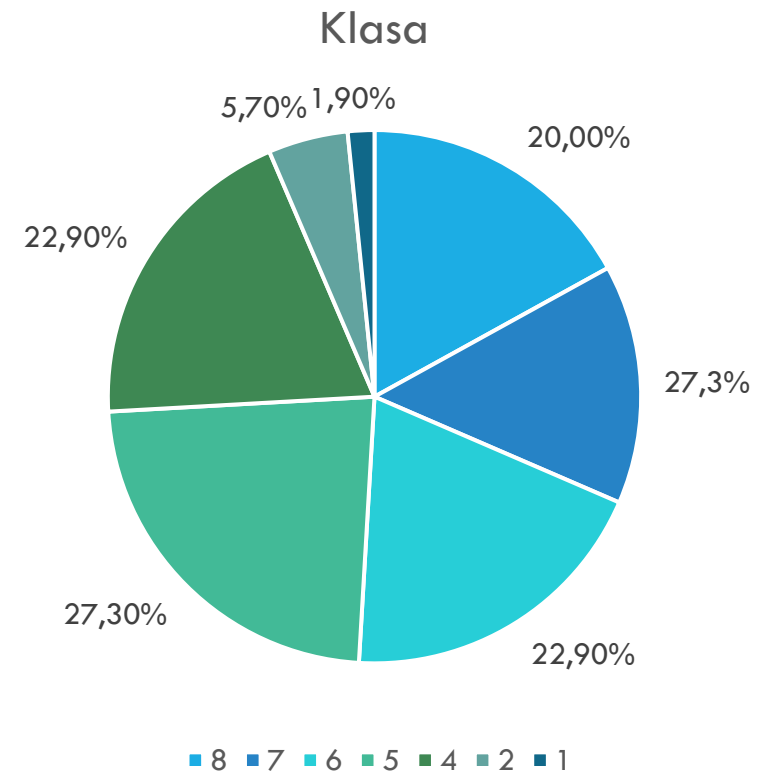
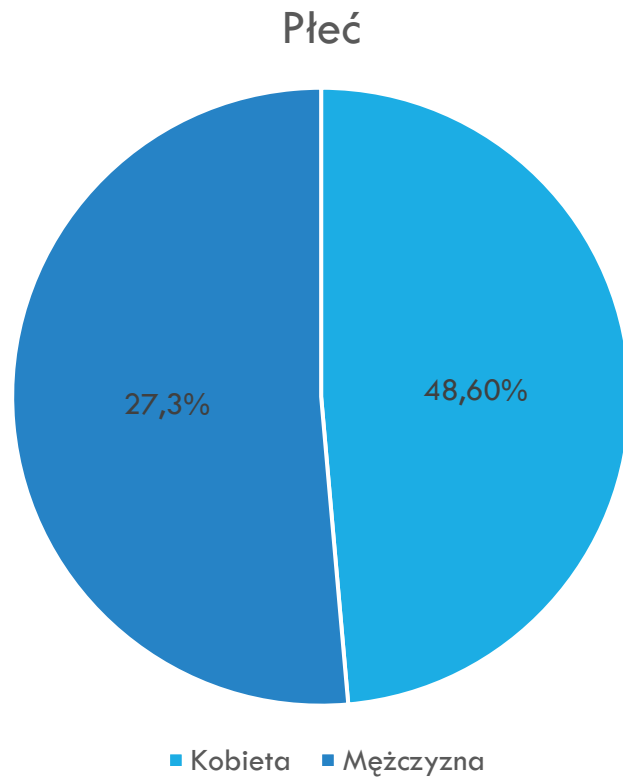

ANALIZA ANKIET EWALUACYJNYCH UCZNIOWIE

STATYSTYKI OGÓLNE

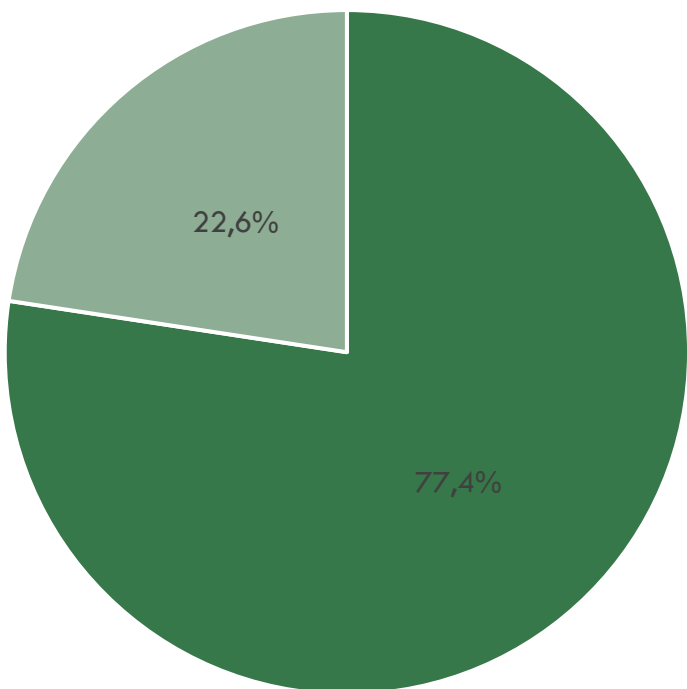
Ankiety wypełniło 35 osób* (około 8% uprawnionych).

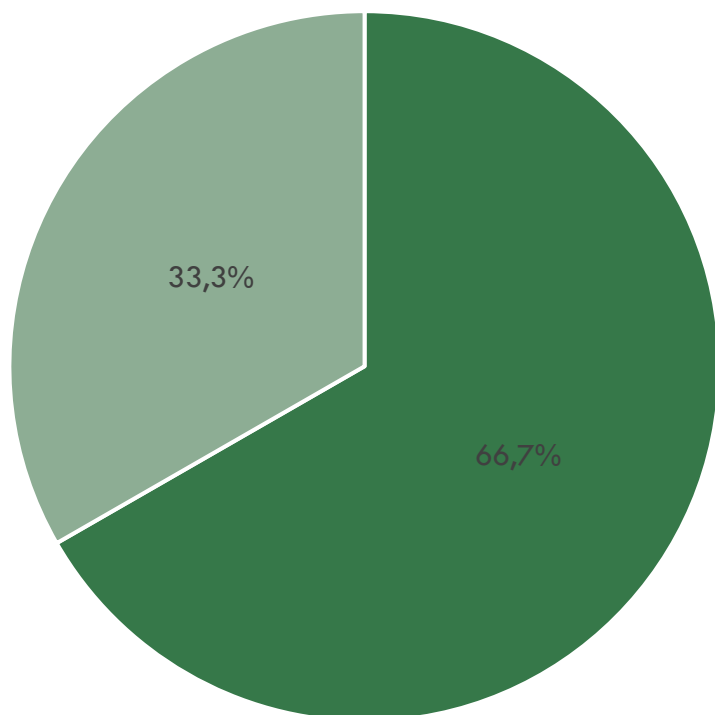
OGÓLNE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

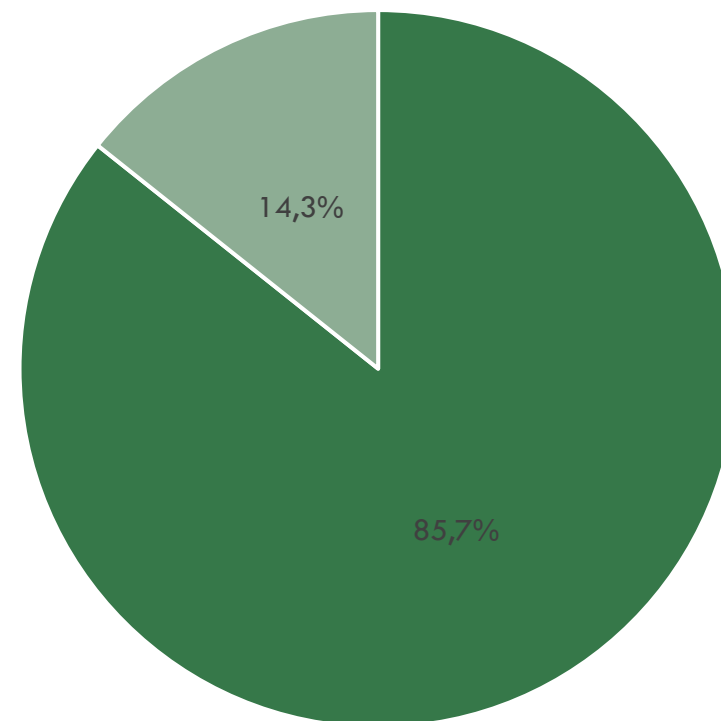
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

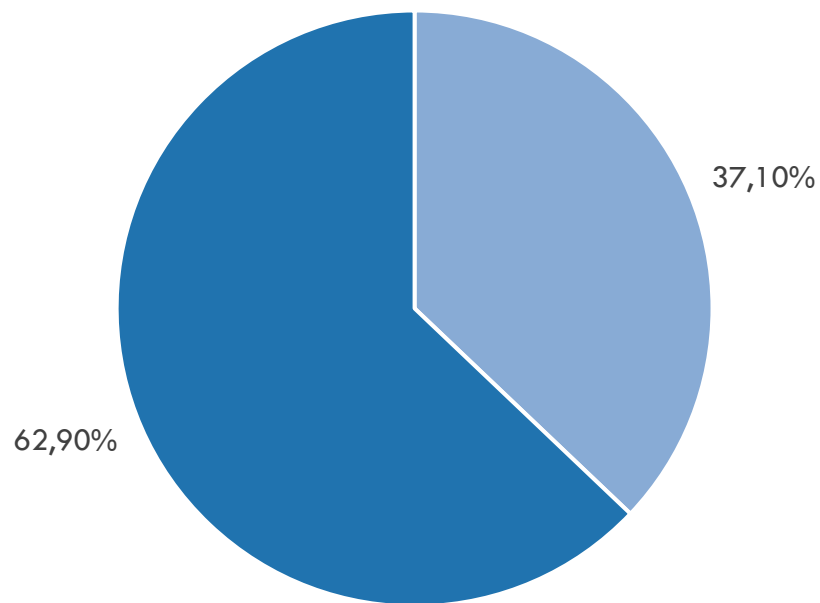

■ Tak ■ Nie

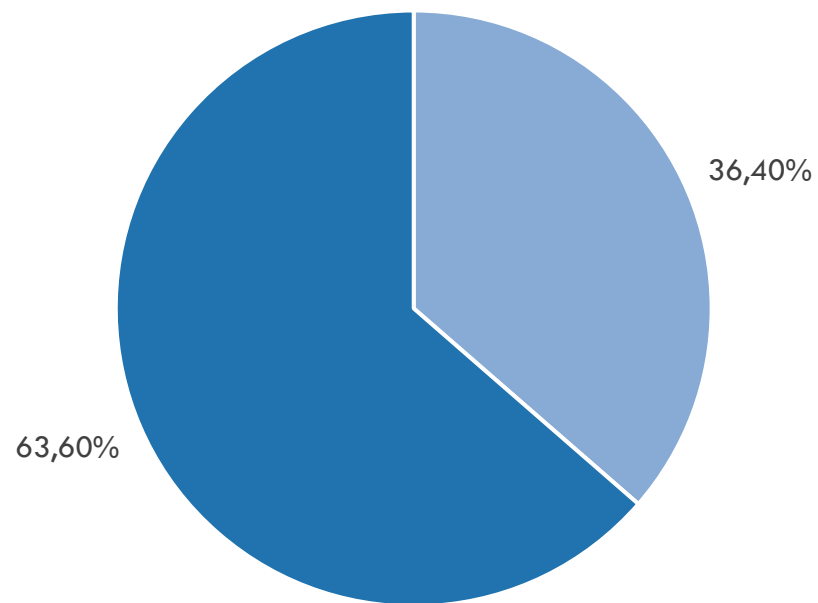
AGRESJA FIZYCZNA

Czy doświadczyłeś(-łaś) agresji fizycznej ze strony rówieśników w szkole?

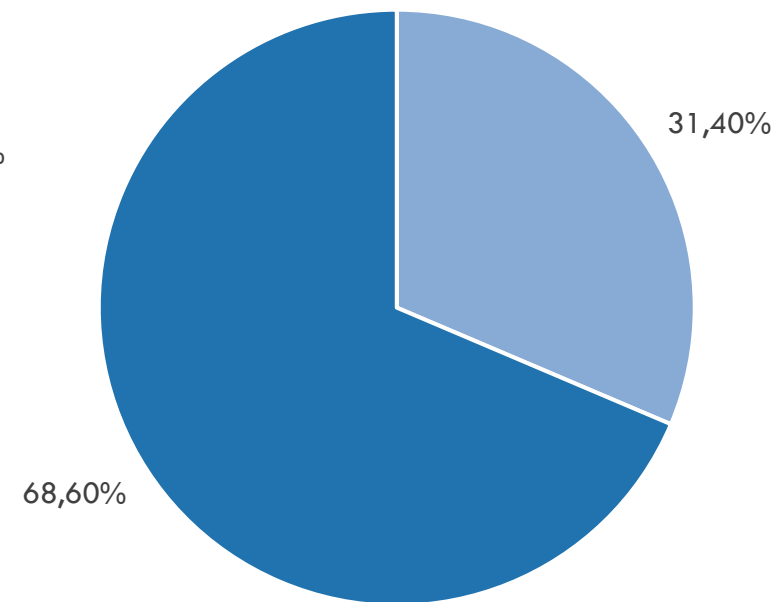
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2024

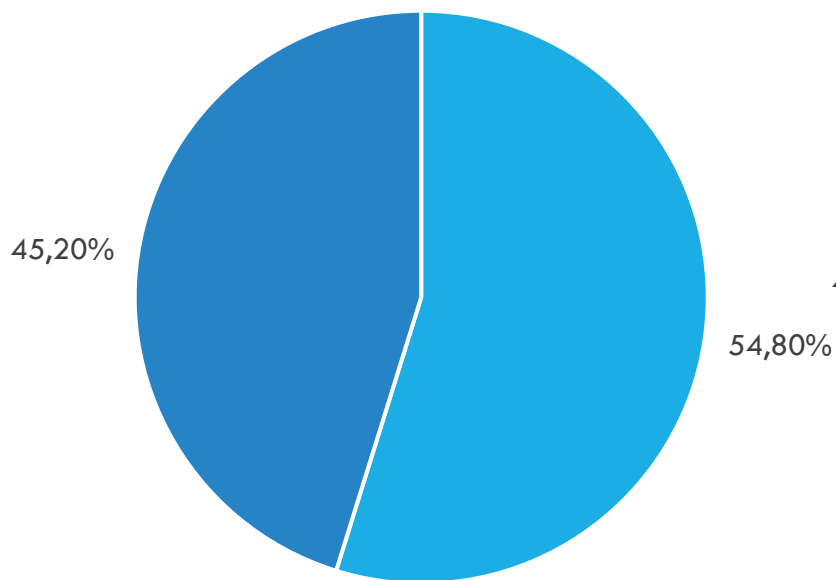

■ Tak ■ Nie

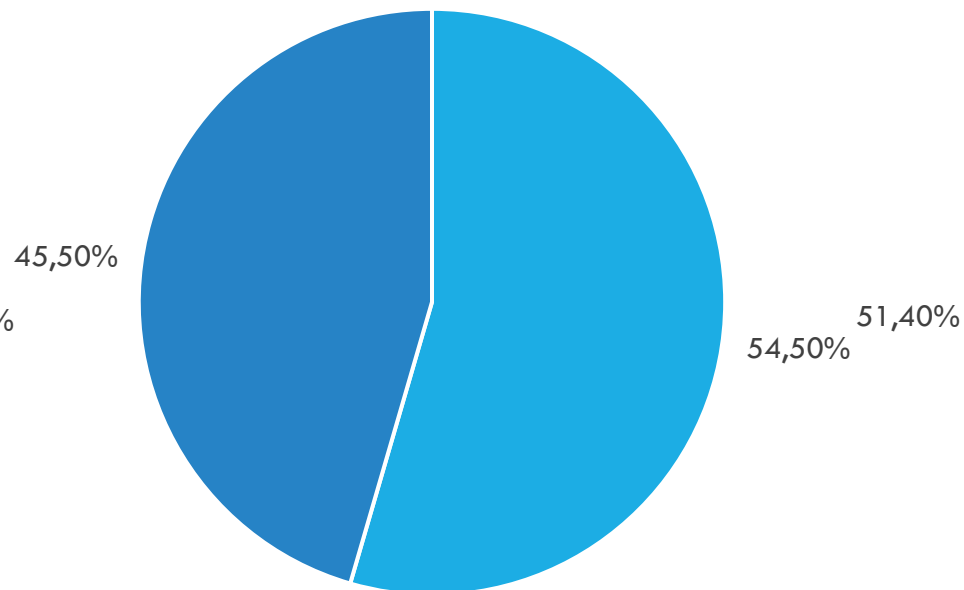
AGRESJA PSYCHICZNA

Czy doświadczyłeś(-łaś) agresji psychicznej ze strony
rówieśników w szkole?

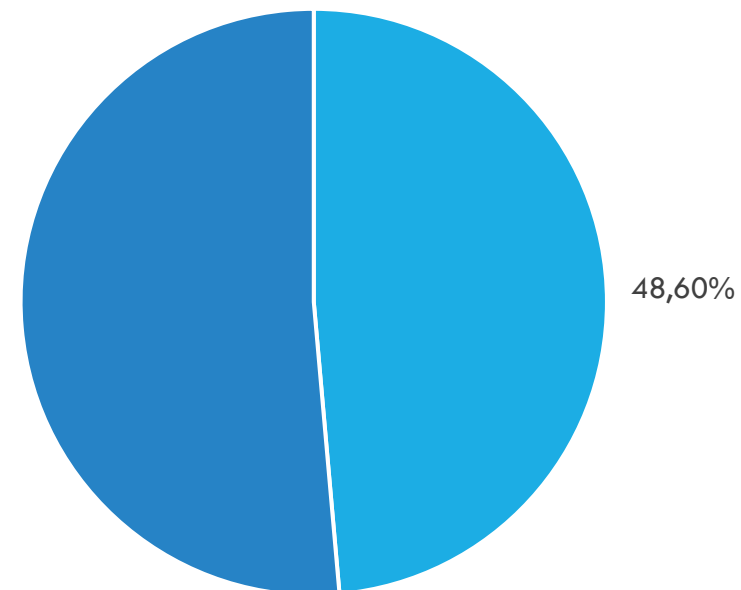
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2024

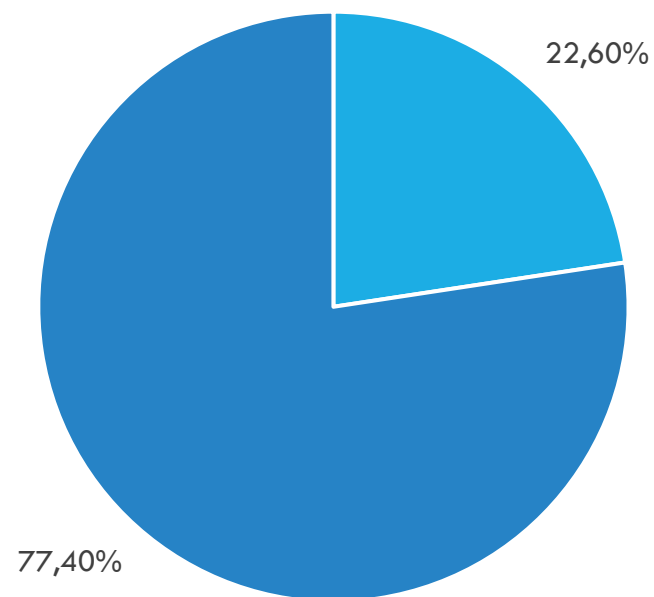

■ Tak ■ Nie

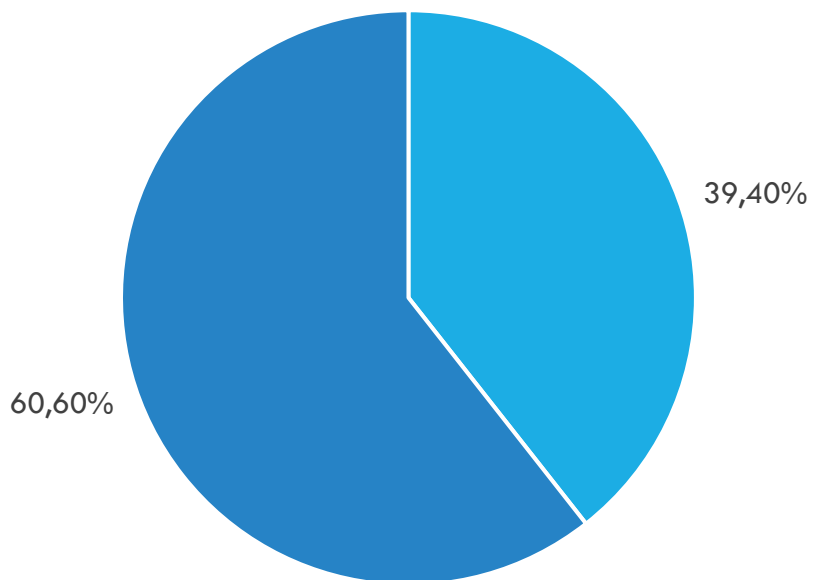
CYBERPRZEMOC

Czy doświadczyłeś(-łaś) kiedyś cyberprzemocy?

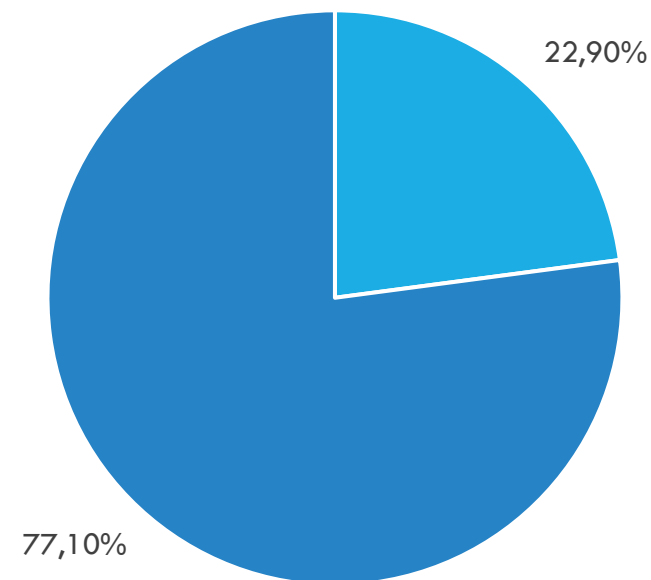
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

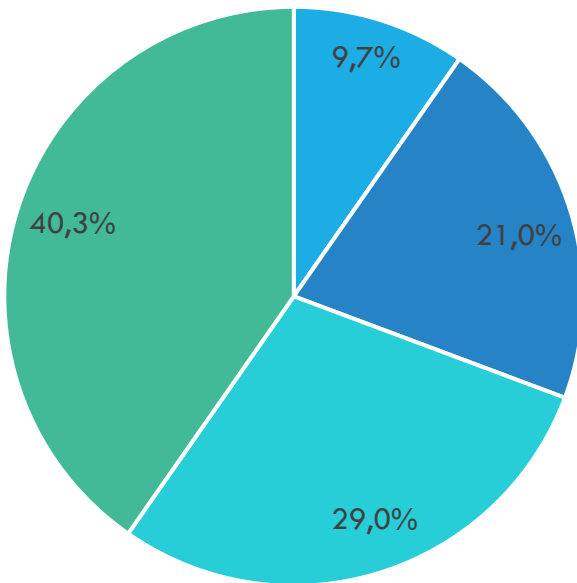

■ Tak ■ Nie

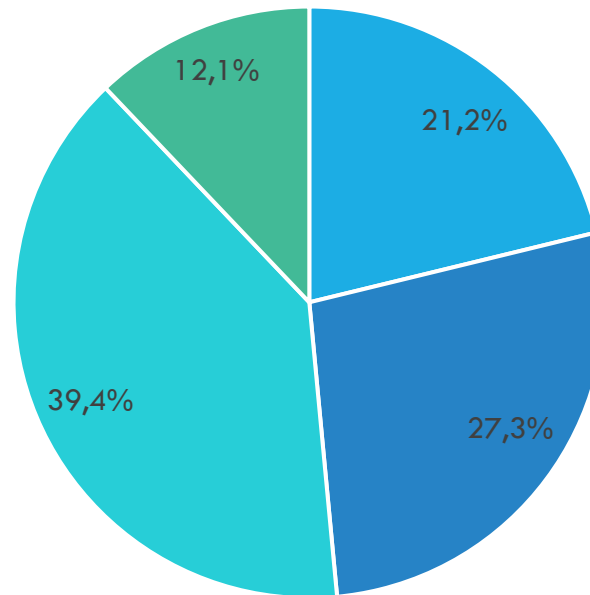
Ile czasu spędzasz korzystając z telefonu, komputera, tabletu
(nie licząc czasu przeznaczanego na naukę)?

NADUŻYWANIE NOWYCH TECHNOLOGII

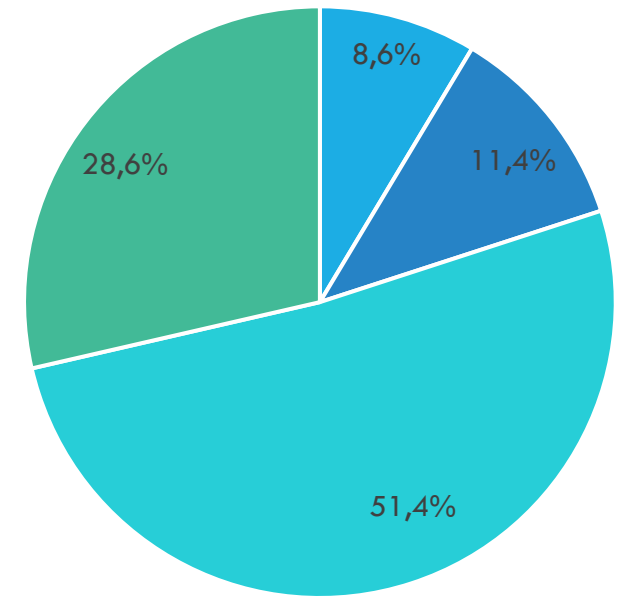
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

■ do godziny dziennie ■ 1-2 godz. dziennie ■ 2-3 godz. Dziennie ■ 4 godz i więcej

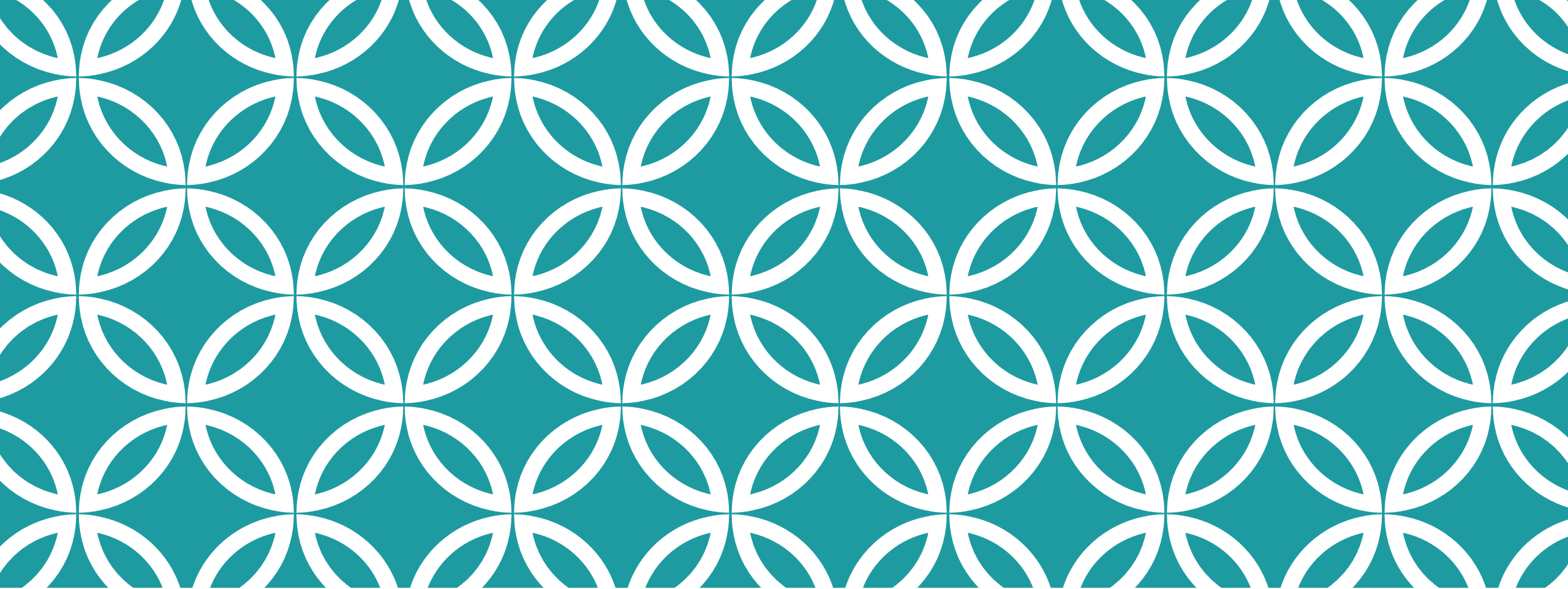
ANALIZA ANKIET EWALUACYJNYCH- UCZNIOWIE

Podsumowanie:

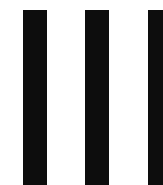
Na podstawie analizy wyników można wskazać, że:

- wzrósł ogólny poziom bezpieczeństwa uczniów
- odsetek uczniów doświadczających agresji fizycznej, psychicznej nie zmienił się
- około 50% uczniów doświadczyło agresji psychicznej, 30% fizycznej -lecz 85,7% czuje się bezpiecznie w szkole

Wzrósł z kolei odsetek uczniów w sposób skrajny nadużywających nowych technologii.

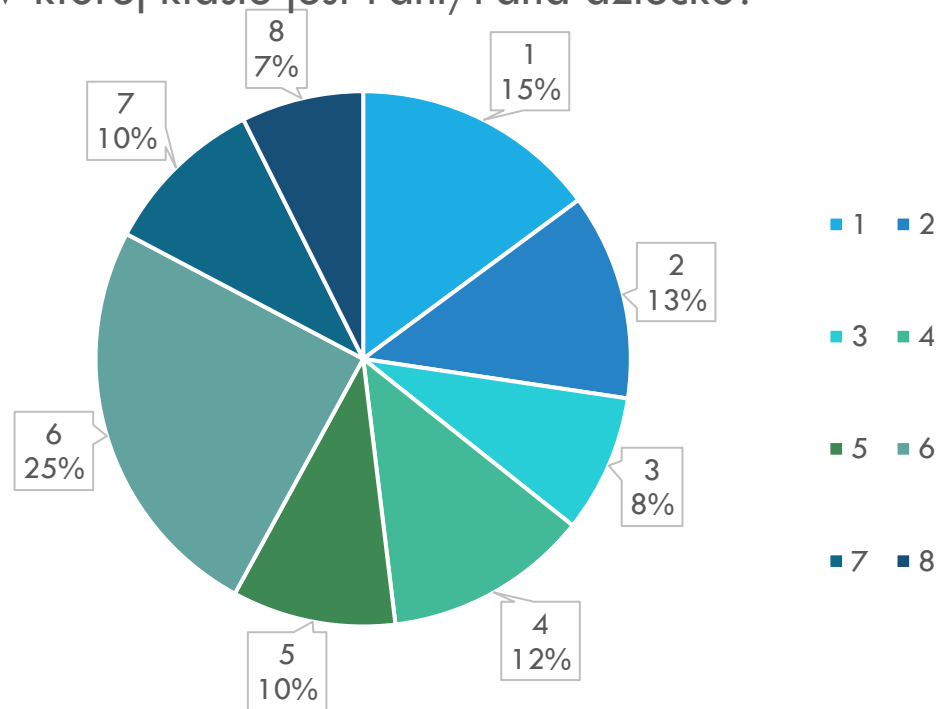
ANALIZA ANKIET EWALUACYJNYCH RODZICE

STATYSTYKI OGÓLNE

Ankiety dla rodziców uczniów klas 1-8 wypełniło 45 osób (mniej więcej 10% uprawnionych)

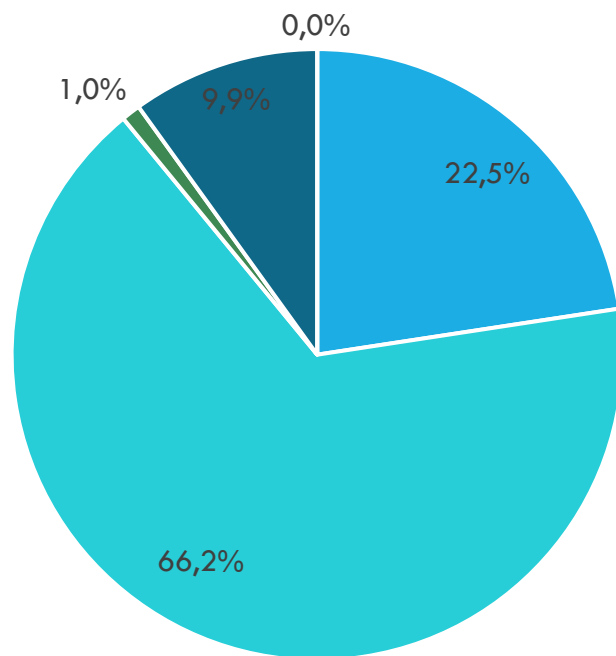
W której klasie jest Pani/Pana dziecko?

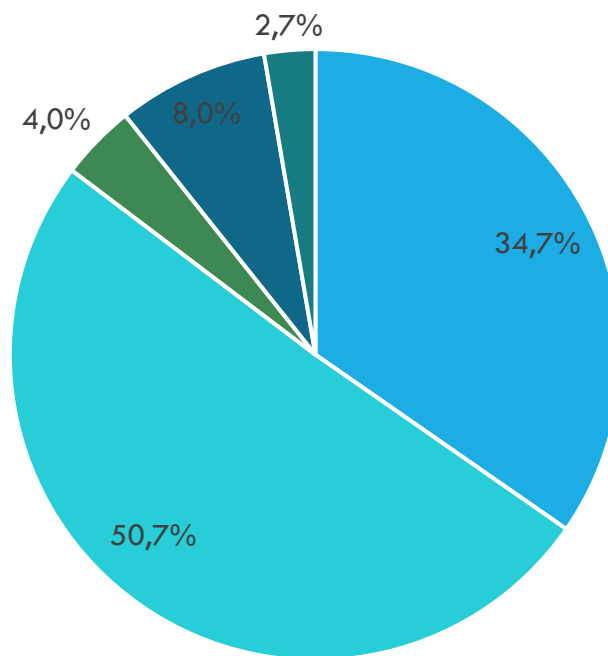
OGÓLNE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA- PERSPEKTYWA RODZICA

Czy Pani/Pana dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

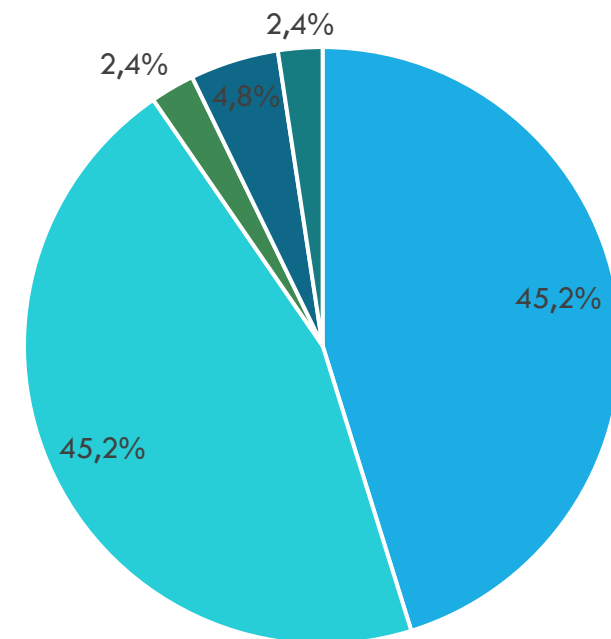
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

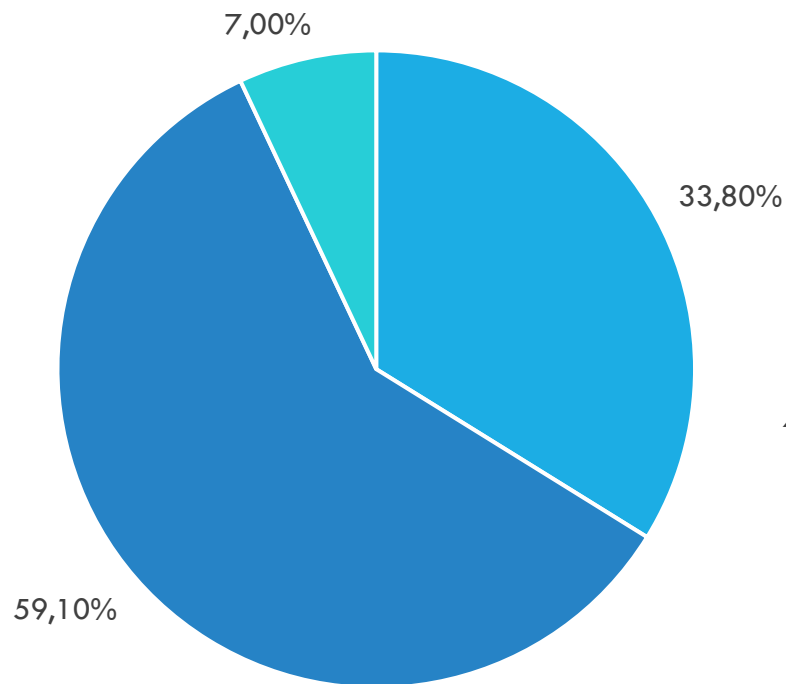

■ Tak ■ Raczej tak ■ Nie wiem ■ Raczej nie ■ Nie

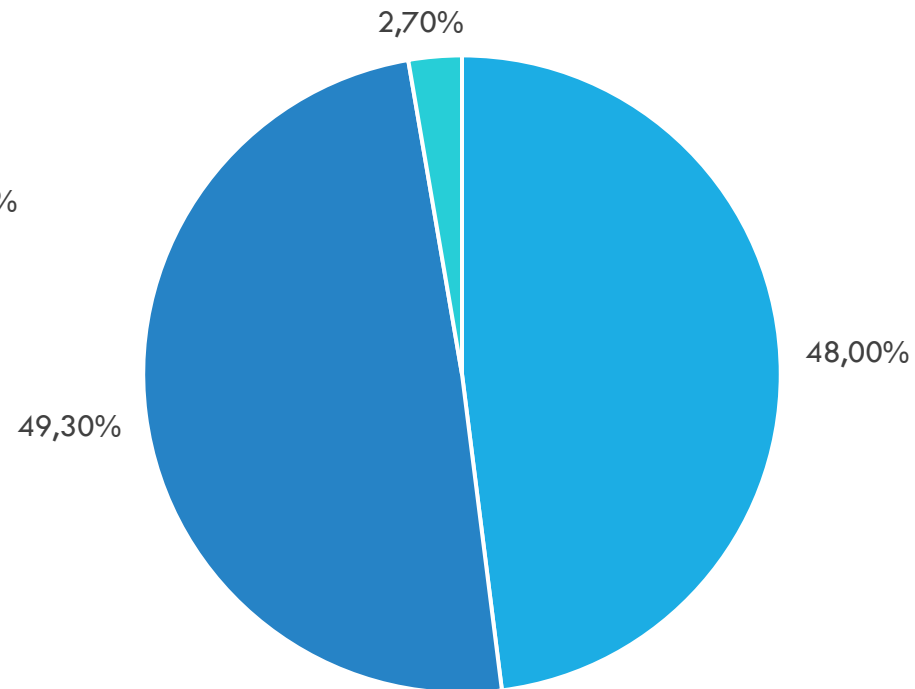
Czy Pani/Pana dziecko doświadczyło agresji fizycznej ze strony
rówieśników w szkole?

AGRESJA FIZYCZNA- PERSPEKTYWA RODZICA

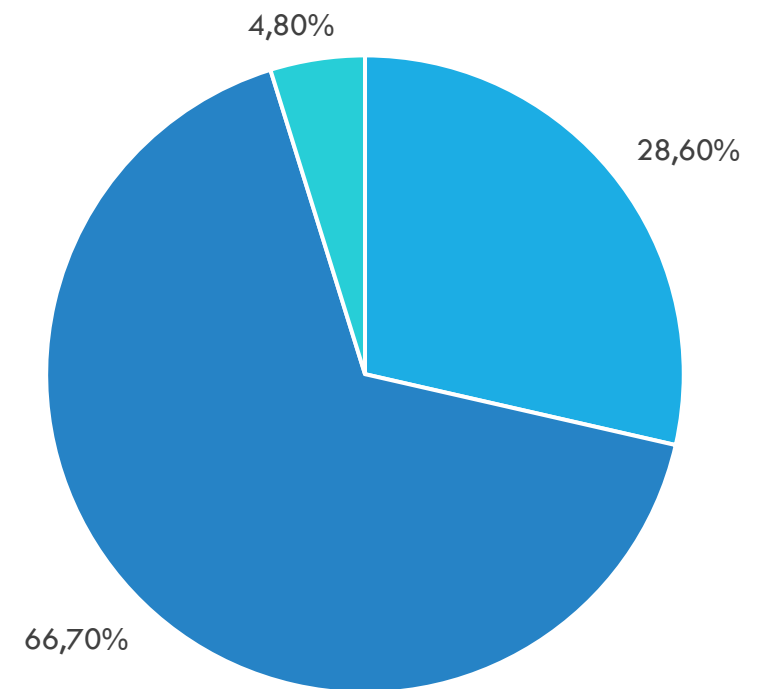
Czerwiec 2023

Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

■ Tak ■ Nie ■ Nie wiem

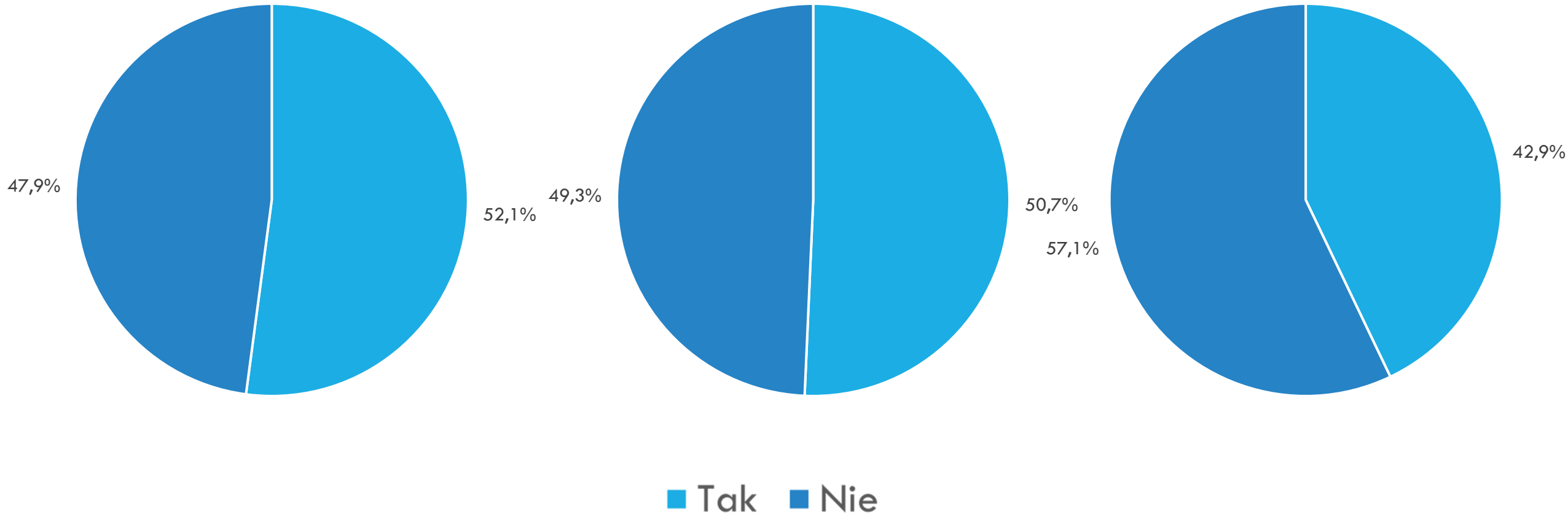
Czy Pani/Pana dziecko doświadczyło agresji psychicznej ze strony rówieśników w szkole?

AGRESJA PSYCHICZNA- PERSPEKTYWA RODZICA

Czerwiec 2023

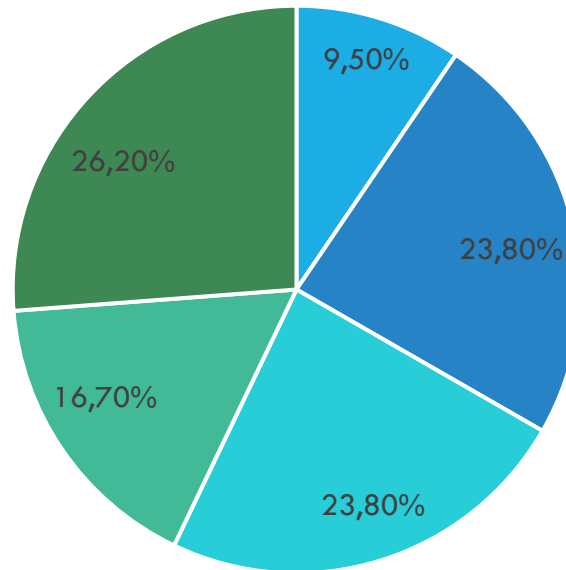
Czerwiec 2024

Czerwiec 2025

WIEDZA RODZICÓW O SZKOLNYM PROGRAMIE WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYM I OPINIE O NIM

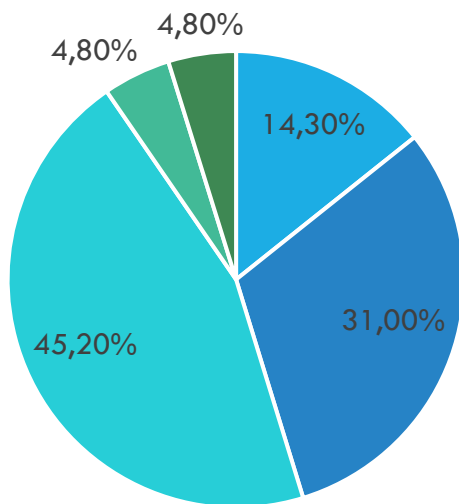
Znajomość założeń
Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

■ znam je bardzo dobrze ■ znam je dobrze ■ znam je częściowo ■ znam je słabo ■ nie znam ich

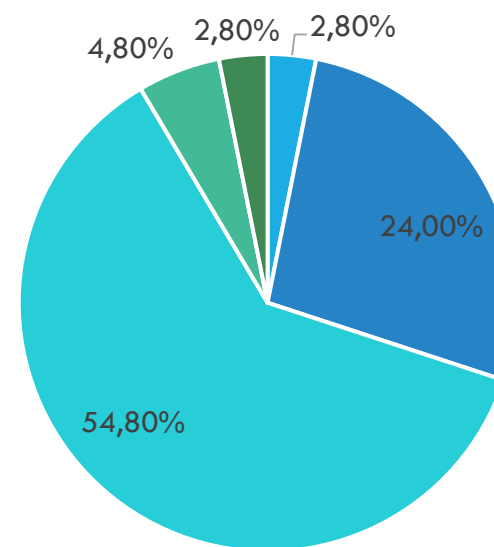
WIEDZA RODZICÓW O SZKOLNYM PROGRAMIE WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYM I OPINIE O NIM

Czy Pani/Pana zdaniem w klasie dziecka były realizowane zadania założone przez SWPS ?

■ tak, w dużym stopniu ■ tak, w pewnym stopniu ■ nie wiem
■ tylko w niewielkim stopniu ■ nie

Czy Pana/Pani zdaniem zrealizowane zadania założone przez SWPS przyniosły zamierzone efekty?

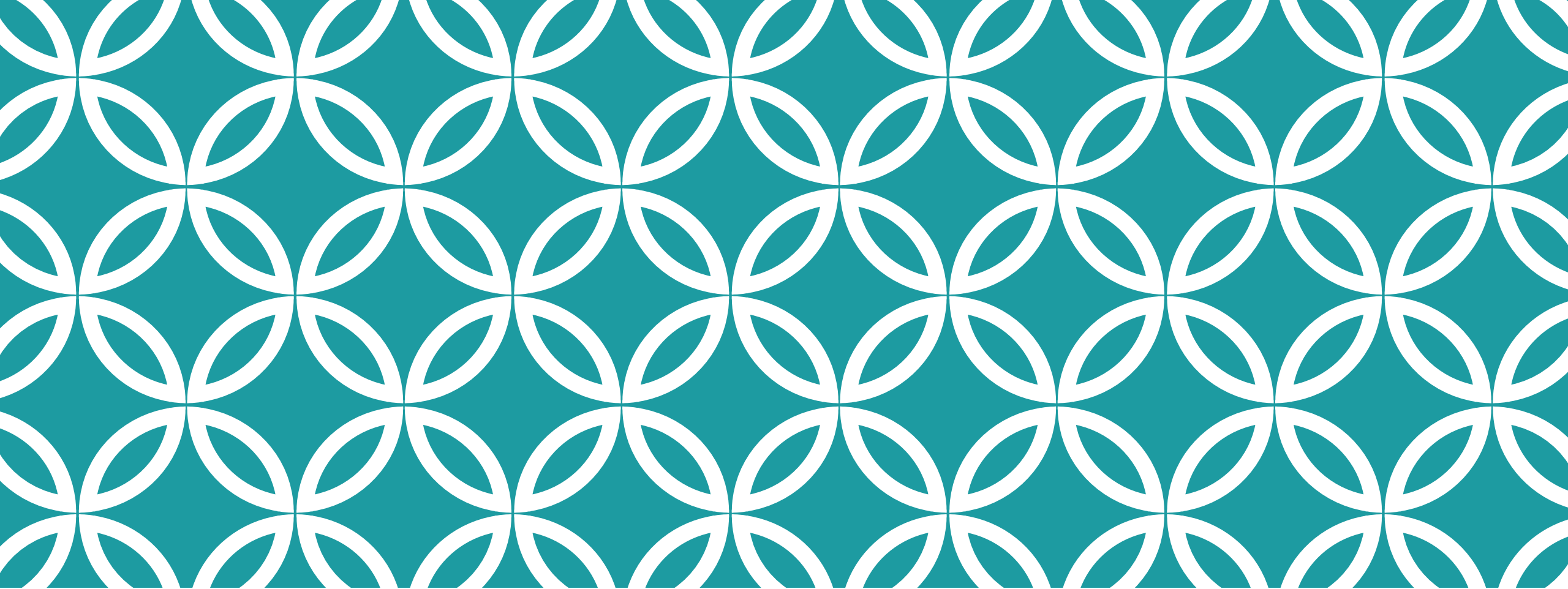
■ tak, w dużym stopniu ■ tak, w pewnym stopniu ■ nie wiem ■ tylko w niewielkim stopniu ■ nie

WPŁYW PROGRAMU -PERSPEKTYWA RODZICÓW I WIEDZA O PROGRAMIE I OPINIA O NIM

Podsumowanie:

Na podstawie analizy wyników można wskazać, że:

- postrzeganie ogólnego poziomu bezpieczeństwa uczniów przez rodziców jest wysokie- ponad 90% uważa, że dziecko czuje się bezpiecznie
- na podstawie analizy statystycznej można stwierdzić, że odsetek rodziców, którzy sądzą, że ich dziecko doświadcza agresji fizycznej oraz psychicznej zmniejszył się
- ponad 40% rodziców nie zna, nawet częściowo założeń SPWP
- odsetek rodziców, którzy wskazują, że ich dziecko doświadczyło agresji fizycznej i psychicznej wynosi odpowiednio 28,6% i 42,9%, jednocześnie 90,2% wskazuje, że ich dzieci czują się bezpiecznie, lub raczej bezpiecznie w szkole
- 45% rodziców nie wie, czy w klasie dziecka były realizowane zadania wyznaczone przez SPWP
- ponad połowa rodziców nie wie, czy działania wyznaczone przez SPWP przyniosły zamierzone efekty

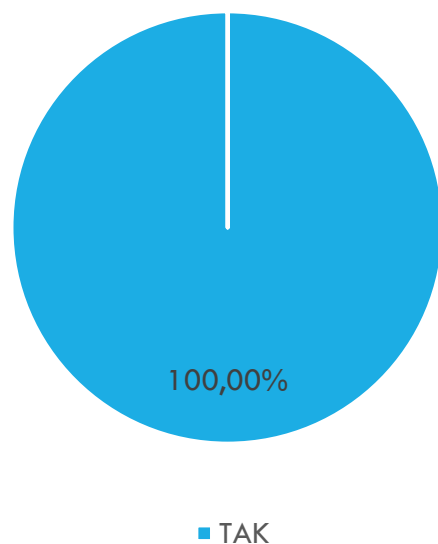
ANALIZA ANKIET EWALUACYJNYCH NAUCZYCIELE

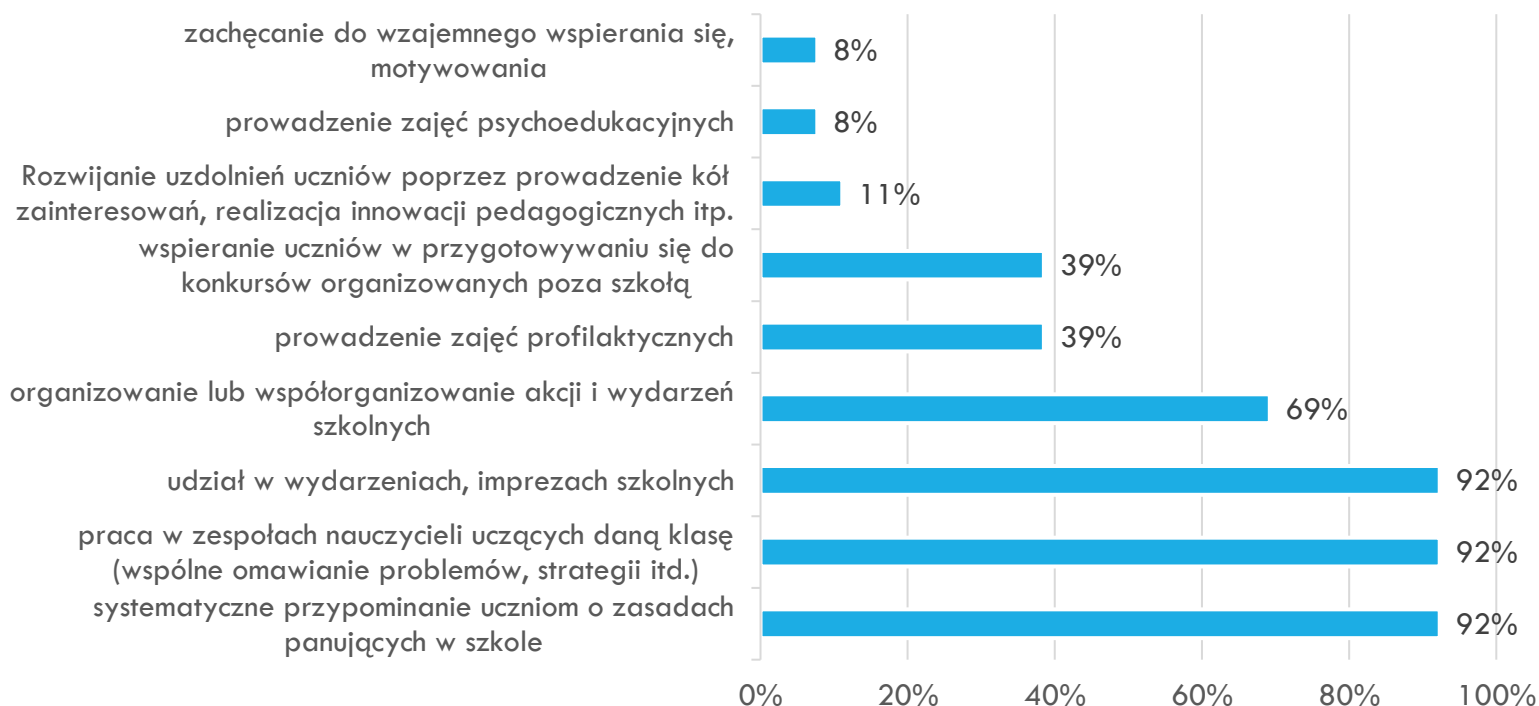
REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Ankiety dla nauczycieli wypełniło 16 osób, w tym 7 wychowawców.

Czy zna Pani/Pan założenia Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

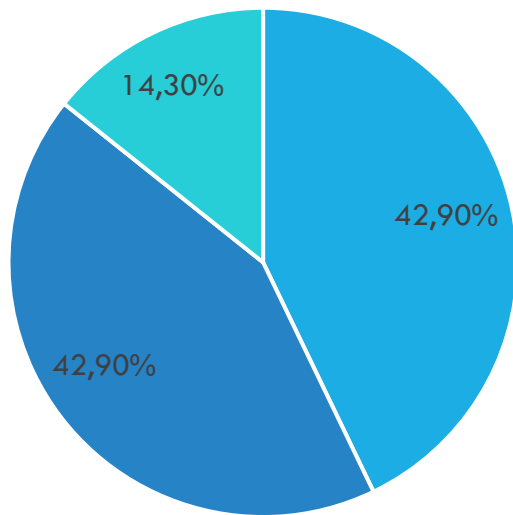

Jakie działania podejmuje Pan/Pani w celu realizacji zadań założonych przez program wychowawczo-profilaktyczny? (wychowawcy niebędący wychowawcami))

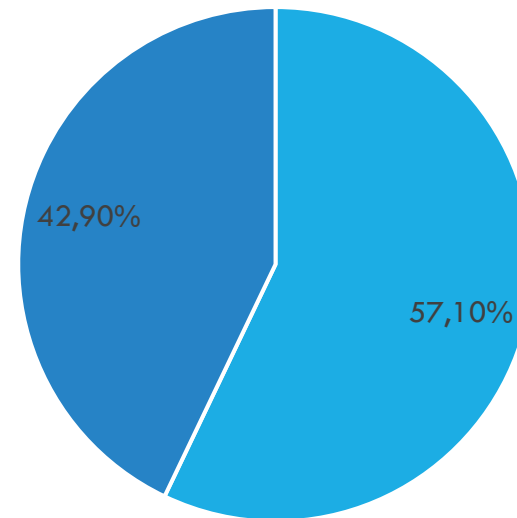
REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Czy zauważa Pan/i pozytywne efekty podejmowanych przez Pana/Panią działań wychowawczo-profilaktycznych?

■ tak, zauważam pewne efekty pozytywne ■ tak, zauważam liczne efekty pozytywne
■ trudno powiedzieć

W jakim stopniu w codziennej pracy ze swoją klasą realizuje Pan/i zadania założone przez SPWP?

■ W dużym stopniu ■ W bardzo dużym stopniu

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Formy współpracy nauczycieli z wychowawcami w ramach realizacji SPWP- wypowiedź własna.

- Pomoc w realizacji podstawy programowej dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, systematyczna wymiana spostrzeżeń, aktywny udział w spotkaniach zespołów wychowawczych.
- Wymiana spostrzeżeń, refleksji, analiza zachowań...
- Na bieżąco rozmawiam o zachowaniach uczniów podczas pobytu w świetlicy.
- wspólne organizowanie konkursów, projektów i wydarzeń, wspólne tworzenie dokumentów
- Wspólnie i na bieżąco omawiam ewentualne problemy wychowawcze. Organizuję wyjścia klasowe.
- Ustaliam sposób dostosowania treści edukacyjnych i metod pracy do możliwości ucznia, współtworzę IPET I WOPFU, rozwiązuje na bieżąco sytuacje trudne i konfliktowe, wspólnie wyciągamy wnioski i planujemy dalsze działania wychowawcze.
- systematyczna wymiana informacji na temat uczniów i klas, udział w zespołach uczących daną klasę
- Jestem z nimi w stałym kontakcie jeśli chodzi o zachowanie uczniów. Towarzyszę im podczas wyjść i wycieczek klasowych, podczas których mogę obserwować zachowanie uczniów. Konsultuję sytuacje i zachowania poszczególnych uczniów celem uzyskania pełnego obrazu.
- Rozmawiam o zespole klasowy, konsultuje ewentualne problemy z uczniem, wspolorganizuje wyjścia, konkursy, projekty

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Działania z programu SPWP, dzięki którym według wychowawców odniesiono zamierzony cel- wypowiedź własna.

- Promowanie zdrowego stylu życia. Kształtowanie postaw prospołecznych, takich jak szacunek, odpowiedzialność, tolerancja. Budowanie pozytywnych relacji w szkole i poza nią.
- Poszerzanie kompetencji z zakresu szeroko rozumianej pierwszej pomocy. Zwiększanie świadomości w aspekcie rozpoznawania emocji, wydobywania i rozumienia własnych potrzeb.
- "- zachęcanie uczniów do działania- uświadamianie uczniom czym jest szacunek"
- "-zajęcia z wychowawcą , podczas których rozmawialiśmy o sposobach uczenia się, motywacji- efektem były wysokie wyniki w nauce (18 uczniów z 26 uzyskało świadectwo z czerwonym paskiem, a klasa osiągnęła wysoką średnią na koniec roku)-zajęcia dotyczące: tolerancji, przeciwdziałające agresji, na temat radzenia sobie z emocjami- brak uwag negatywnych w tym zakresie-zajęcia praktyczne i teoretyczne dotyczące udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej-uczniowie byli bardzo zaangażowani i mogli sprawdzić swoje umiejętności podczas zajęć z instruktorką/pielęgniarką- wyjścia i wycieczki integracyjne- uczniowie pomagają sobie nawzajem , dbają o siebie nawzajem (szczególnie było to widoczne podczas wycieczki międzyklasowej, ale również na co dzień -zgłaszali swoje uwagi wychowawcy, wspólnie omawialiśmy i rozwiązywaliśmy problemy)"

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Działania z programu SPWP, dzięki którym według wychowawców odniesiono zamierzony cel- wypowiedź własna- ciąg dalszy.

- Integracja zespołu klasowego.
- Projekty: klasa terenie , projekt czytelniczy
- Liczne rozmowy z uczniami podnoszące ich poziom empatii, a co za tym idzie poprawiające relacje w klasie.

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Działania wychowawczo-profilaktyczne zaplanowane do realizacji w bieżącym roku szkolnym, które nie przyniosły żadnych efektów lub przyniosły bardzo słabe efekty- wypowiedź własna.

- Wspieranie uczniów ze szczególnymi potrzebami.
- Działania związane z kształtowaniem postaw społecznych, szczególnie w zakresie punktu programu p-w ""Okazywanie szacunku innym ludziom, zachęcanie do postaw empatycznych i pomocowych"" czy ""budowanie poczucia wspólnoty: klasowej""
- "- działania w kierunku integracji zespołu klasowego- wdrażanie uczniów do przestrzegania obowiązujących w szkole zasad"
- Dyscyplina w klasie, hałas- klasa jest bardzo liczna i o ile praca w grupach przebiega bardzo spokojnie, o tyle praca z całym zespołem bywa trudna
- Współpraca z X(nazwisko ucznia).
- Liczne próby zintegrowania z klasą nowego ucznia.

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Obszar, w którym dostrzega się największą potrzebę działań z zakresu wychowawczo-profilaktycznego wśród uczniów –wypowiedź własna.

- Wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów.
- Wzmacnianie klasy jako jednostki w aspekcie współpracy, wyrozumiałości, postaw empatycznych. Budowania potrzeby stosowania różnych zasad norm społecznych czy savoir-vivre'u.
- Poprawa relacji między uczniami
- Radzenie sobie z emocjami, nadpobudliwość, nadużywanie telefonów komórkowych, hałas w klasie- utrzymanie dyscypliny podczas zajęć z całą klasą
- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (głównie słownej i w sieci).
- Integracja zespołu rówieśniczego, rozmowy na temat tolerancji współpracy.
- Respektowanie zasad obowiązujących w szkole.
- Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci
- agresja fizyczna i słowna u uczniów klas 1-3, nieprzestrzeganie zasad życia społecznego, naruszanie regulaminu szkolnego, konflikty rówieśnicze,
- zapobieganie konfliktom rówieśniczym

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Obszar, w którym dostrzega się największą potrzebę działań z zakresu wychowawczo-profilaktycznego wśród uczniów –wypowiedź własna –ciąg dalszy.

- Uzależnienia cyfrowe. Kultura osobista uczniów (nad tym też wychowawcy mogliby pracować.. uwrażliwienie na podstawowe zwroty grzecznościowe, przypominanie o szacunku dla każdego pracownika szkoły/osób starszych;)
- Relacje rówieśnicze, radzenie sobie z emocjami, motywacja do nauki i kulturalnego zachowania.
- rozwiązywanie konfliktów między uczniami, podnoszenie świadomości ekologicznej, wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości, kreowanie pozytywnego podejścia do życia
- Respektowanie zasad obowiązujących w szkole.
- Działania profilaktyczne dotyczące "przemocy w sieci", zaburzeń żywienia, kondycji psychicznej młodzieży
- W obszarze psychicznej i aksjologicznej.

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

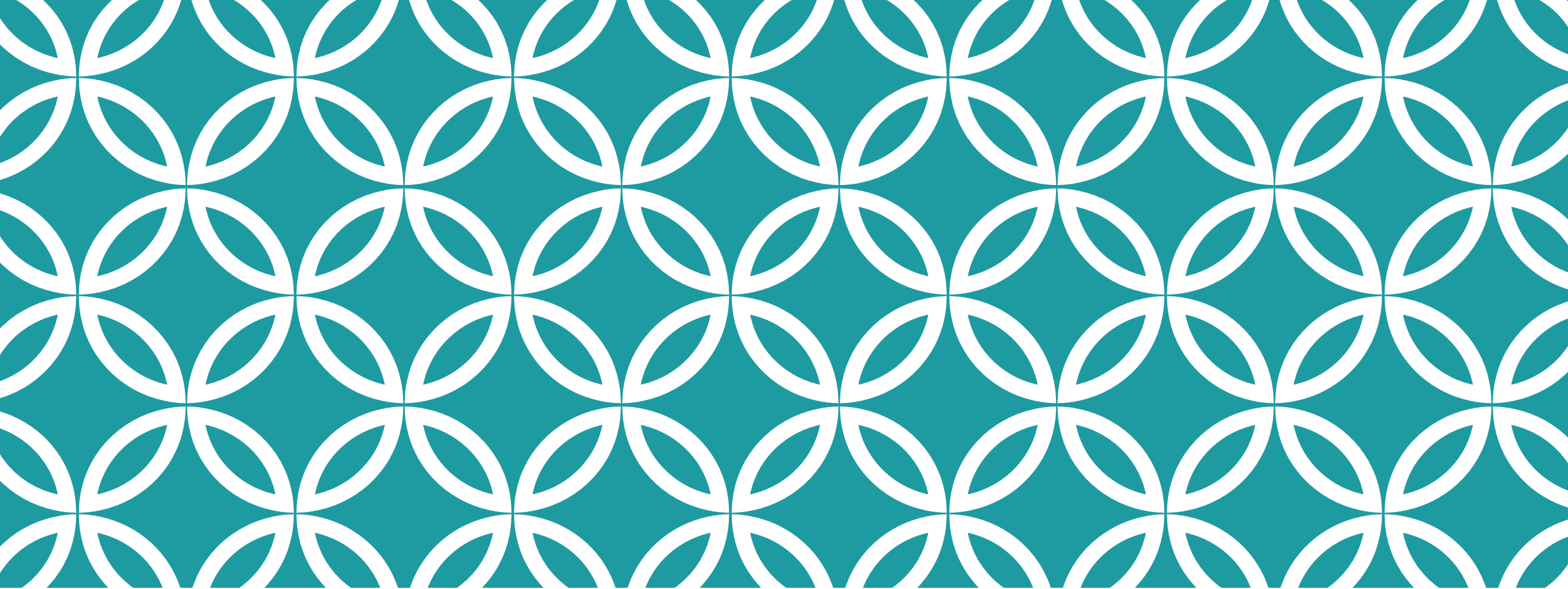
Propozycje zmian w programie

- Zwiększenie ilości zajęć w formie warsztatowej ze specjalistami/instytucjami zewnętrznymi wspierającymi rozwój uczniów.
- Jeszcze większy nacisk na budowanie klasowych relacji w młodszych klasach nauczania systematycznego, oparty na ścisłej współpracy z pedagogiem i psychologiem.
- Większe wsparcie na płaszczyźnie rozwoju emocjonalnego i społecznego.
- Więcej działań warsztatowych wspomagających komunikację, współpracę w klasie oraz wzajemne poszanowanie i zachowania empatyczne względem siebie.
- Zajęcia ze specjalistami w zakresie skupienia uwagi uczniów podczas lekcji, na temat wpływu hałasu na jakość zajęć i na zdrowie, pedagogizacja rodziców
- Większy nacisk na walkę w przemocą rówieśniczą.
- Jeszcze większy nacisk na budowanie klasowych relacji w młodszych klasach nauczania systematycznego, oparty na ścisłej współpracy z pedagogiem i psychologiem.
- 9 wypowiedzi- brak uwag co do treści

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO- PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

Podsumowanie

- Nauczyciele znają treść Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- Wszyscy wychowawcy realizują określone przez program zadania w codziennej pracy z grupą
- 80% wychowawców zauważa co najmniej pojedyncze pozytywne efekty działań własnych
- Nauczyciele niebędący wychowawcami wspierają opiekunów klas w formie różnorodnych działań, konsultacji, zespołów klasowych
- Nauczyciele wskazują jak priorytetowe obszary integracji zespołu klasowego, szacunku uczniów wobec siebie nawzajem, przekraczania granic

WNIOSKI I REKOMENDACJE

WNIOSKI Z EWALUACJI PROGRAMU

- I. Na podstawie analizy **nie można stwierdzić, że zmniejszenia się zjawiska przemocy fizycznej, psychicznej**
- II. **Jednocześnie można stwierdzić, że ogólny poziom poczucia bezpieczeństwa jest najwyższy w historii 3-letnich pomiarów.**
- III. **Można przypuszczać, że pomimo negatywnych zjawisk, które się zdarzają, uczniowie mają zasoby, by radzić sobie w sytuacjach trudnych- prawie 90% uczniów czuje się bezpiecznie- mimo, że blisko 50% doświadcza agresji psychicznej**
- IV. **Należy zauważyć, że Realizowany Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie przyczynił się do ograniczenia się zjawiska nadużywania nowych technologii przez młodzież- w tym zakresie doszło do negatywnej, zmiany. W czerwcu 2024 12% uczniów używało technologii przez 4 godziny i więcej, 52%- 2 godziny i więcej- w czerwcu 2025 28,6 % uczniów 4 godziny i więcej, 51% 2 godziny i więcej. Działania szkoły przegrywają z trendami globalnymi.**

WNIOSKI Z EWALUACJI PROGRAMU

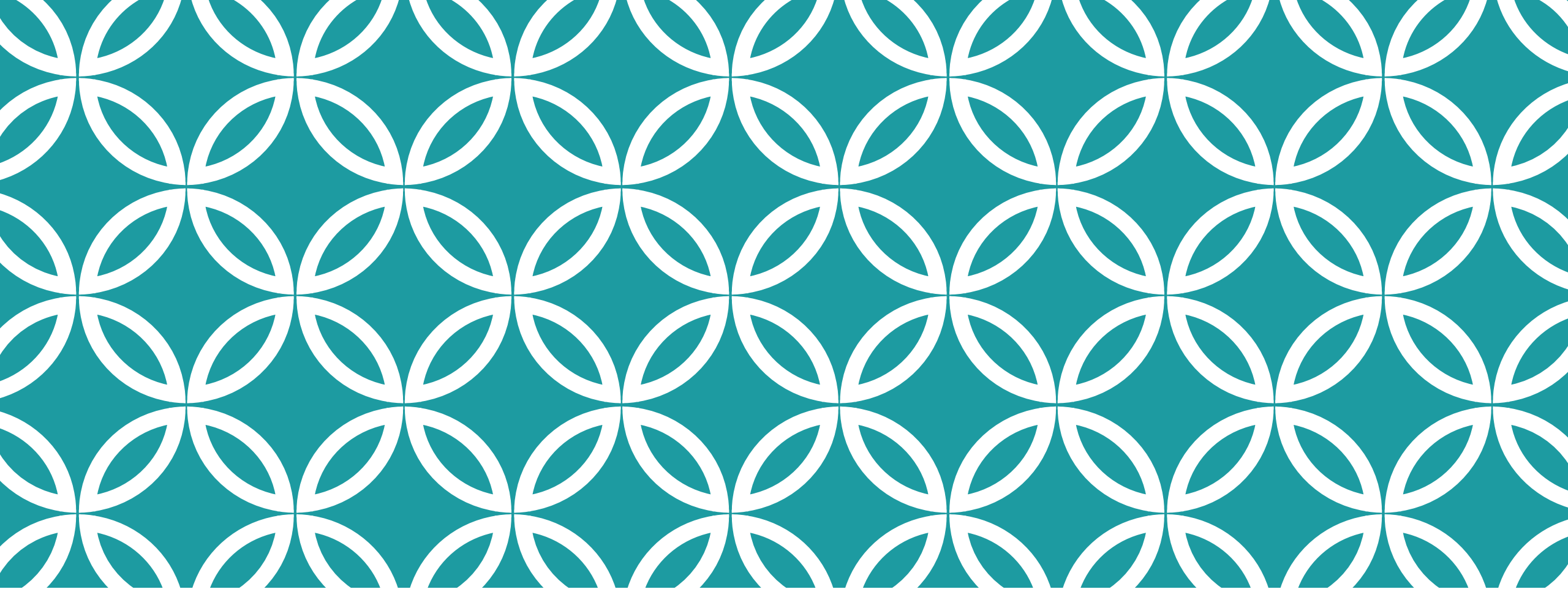
- V. Z perspektywy rodziców, na podstawie analizy statystycznej można stwierdzić, że sytuacja dotycząca bezpieczeństwa ich dzieci jest stabilna i wysoka.
- VI. Zmniejszył się odsetek rodziców, którzy przekazują, że ich dziecko doświadcza agresji fizycznej lub psychicznej- jest najniższy w historii 3-letnich pomiarów
- VII. Wiedza rodziców dotycząca znajomości Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest w dalszym ciągu przeciętna, dotycząca wdrażania zadań realizowanych przez nauczycieli jest bardzo niska- rodzice w dużej części nie mają świadomości działań realizowanych przez wychowawców czy innych pracowników szkoły.
- VIII. Nauczyciele znają program, są generalnie z niego zadowoleni, wszyscy dostrzegają pojedyncze pozytywne zmiany dzięki realizacji wyznaczonych zadań.
- IX. Nauczyciele wskazują priorytetowe obszary dotyczące , integracji zespołu klasowego, szacunku wobec siebie nawzajem, przekraczania granic.

REKOMENDACJE NA PODSTAWIE EWALUACJI

- I. Konstruowanie działań wspierających umiejętność samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych przez uczniów.
- II. Rozważenie sposobów reagowania szkoły w sytuacjach kryzysowych związanych z agresją fizyczną lub psychiczną w klasach 1-3, zwłaszcza gdy osoby sprawców charakteryzują się trudnościami rozwojowymi, psychicznym.
- III. Zachęcenie uczniów i ich rodziców do powszechnego wypełniania ankiet ewaluacyjnych i diagnostycznych, w celu uzyskania istotnego statystycznie wglądu w dynamikę zmian zachodzących w społeczności szkolnej.

REKOMENDACJE NA PODSTAWIE EWALUACJI

- IV. Kontynuowanie polityki szkoły w zakresie zakazu rekreacyjnego użytkowania urządzeń elektronicznych, rozważenie sposobów zwiększenia przestrzegania go- np. odkładania telefonów na wyznaczone miejsce na czas zajęć, wyjść do toalety.
- V. Uświadamianie rodzicom i dzieciom negatywnego wpływu nadużywania urządzeń elektronicznych na zdolności poznawcze i zdrowie psychiczne, w szczególności w pierwszych klasach.
- VI. Wspieranie wychowawców w działaniach wzmacniającą integrację klasową przez innych nauczycieli, specjalistów.

BIBLIOGRAFIA

VI

BIBLIOGRAFIA

- I. Gaś, Z., Poleszak, W. (2017). Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.